gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z20-019358
Onderwerp:	Kadernota 2022
Datum:	11 mei 2021
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	J.G.A.M. den Teuling
Gevraagd besluit:	De kadernota 2022 vast te stellen en het college op te dragen deze uit te werken in de programmabegroting 2022-2025
Bijlage(n):	Kadernota 2022

Inleiding, aanleiding en doelstelling

Voor u ligt de Kadernota 2022, Samen doen! Met deze kadernota geeft u richting aan de ontwikkeling van onze gemeente. De Kadernota is een meerjarig koersdocument voor deze raadsperiode. U geeft daarmee aan *hoe* we de komende jaren samen met inwoners, ondernemers en verenigingen samenwerken en welke resultaten u wilt bereiken.

Dit alles doen we met de bedoeling om bij te dragen aan geluk en levensvoldoening van alle mensen in Roerdalen. Dit betekent dat:

- Iedereen erbij hoort en meedoet in de samenleving;
- Inwoners zoveel mogelijk zelf regie voeren over hun leven, autonoom zijn en keuzes kunnen maken;
- Kinderen en jongeren gezond opgroeien met optimale ontplooiingskansen;
- Inwoners met een hulpvraag effectief geholpen worden en niet van het kastje naar de muur worden gestuurd;
- Inwoners in een veilige en aangename woon-, werk- en leefomgeving samen activiteiten ondernemen, zich kunnen ontspannen en ontplooien;
- Wij werken aan krachtige leefbare dorpskernen met veel sociale samenhang, samen met inwoners, verenigingen, vrijwilligers, ondernemers en professionals.
- Wij werken aan een duurzame samenleving voor onszelf én de toekomstige generaties.

Deze kadernota staat meer dan ooit in het teken van een meerjarige aanpak. Het plan Roerdalen in Balans vormt het hart van deze aanpak. Het gaat over grote inhoudelijke ontwikkelingen: de omvorming van het sociaal domein en investeren in duurzaamheid. Dit verbinden we aan de grote financiële opgaven om de begroting uiterlijk in 2024 duurzaam in balans te krijgen. Daarvoor investeren we ook in de ontwikkeling van onze organisatie en het Servicecentrum MER. We verbeteren de kwaliteit van de bedrijfsvoering en de dienstverlening aan onze inwoners. Dat combineren we met een structurele verlaging van de organisatiekosten.

Bevoegdheid
De raad stelt de kaders vast waarbinnen het college haar werk uitvoert. De kadernota is hét koersdocument waarmee de raad richting geeft aan de ontwikkeling van de gemeente in de komende jaren.

Reden besluit

De kadernota markeert het startpunt van het begrotingsproces en stelt u als gemeenteraad in de gelegenheid om de beleidsinhoudelijke en financiële kaders vast stellen. Die werken we uit in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Gevraagd besluit

De kadernota 2022 vast te stellen en het college op te dragen deze uit te werken in de programmabegroting 2022-2025

Risico's

U stelde bij de begroting 2021-2024 de aanpak Begroting in Balans vast. We hebben dit uitgewerkt in het project Roerdalen in Balans. Hiermee willen we uiterlijk in 2024 onze begroting duurzaam in balans hebben. Daarnaast willen we met deze aanpak belangrijke inhoudelijke resultaten halen; de omvorming van het sociaal domein, investeren in duurzaamheid en organisatieontwikkeling. Afwijken van deze koers brengt de financiële en inhoudelijke opgaven mogelijk in gevaar.

Daarom is een koersvaste aanpak essentieel, ook na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. De gemeenteraad blijft zich met het vaststellen van deze kadernota aan de meerjarige koers verbinden. Dat is noodzakelijk om de inhoudelijke én financiële doelen te bereiken.

Toelichting

Het coalitieprogramma 2018-2022, *Samen Doen,* is het vertrekpunt voor alle kadernota's in deze raadsperiode. In de eerste Kadernota (2019) schetsten we een meerjarig perspectief op de ontwikkeling van onze mooie gemeente. We stonden aan het begin van de nieuwe raadsperiode uitgebreider stil bij visie, uitgangspunten en de samenhangende thema's voor de komende jaren. We zochten daarin de balans tussen *concreet richting geven* en *speelruimte creëren* om deze richting samen met de gemeenteraad en onze inwoners vorm te geven. We zijn op weg naar een andere overheid.

In 2020 maakten we geen Kadernota, vanwege de grote financiële opgave om de begroting sluitend te krijgen. We deelden onze zorgen met u via een Kaderbrief en riepen de u op om samen te werken aan een plan van aanpak 'Begroting in Balans'. U was hier nauw bij betrokken via een klankbordgroep.

We werkten deze aanpak uit in een project Roerdalen in Balans. Dat is een meerjarig project waarmee we onze begroting uiterlijk in 2024 weer in balans willen krijgen.

Deze aanpak heeft prioriteit. Uwe raad heeft met het vaststellen van de begroting 2021-2024 en het plan van aanpak de koers meerjarig bepaalt. Het is essentieel om deze koers vast te houden en de plannen voor omvorming sociaal domein, duurzaamheid en de organisatieontwikkeling uit te voeren.

Alleen zo kunnen we de komende jaren inhoudelijk belangrijke resultaten halen én de gemeentefinanciën structureel op orde krijgen. Daarom is een koersvaste aanpak essentieel, ook na de gemeenteraadsverkiezingen in 2022. De gemeenteraad blijft zich met het vaststellen van deze kadernota aan de meerjarige koers verbinden.

We beperken ons in deze laatste Kadernota van deze raadsperiode dan ook tot actualisatie van relevante ontwikkelingen en aandachtspunten voor 2022 en een actueel financieel kader.

Middelen

We willen een financieel gezonde gemeente zijn. Dit betekent een sluitende begroting, met voldoende weerstandscapaciteit om risico's op te kunnen vangen en met een acceptabele schuld.

Bij de programmabegroting 2021 – 2024 werd duidelijk dat de begroting niet meer in balans is. De structurele uitgaven zijn hoger dan de structurele inkomsten. Met het plan Roerdalen in Balans werken we aan een structureel sluitende begroting vanaf 2024. Voor de tekorten in de jaren 2021 tot en met 2023 heeft de gemeenteraad een reserve ingesteld voor het afdekken van tekorten van € 4.350.000. Dit wordt gezien als structureel dekkingsmiddel voor deze jaren.

Na de vaststelling van de begroting 2021-2024 is er een aantal ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de exploitatie. Een samenvatting hiervan staat in onderstaand overzicht. De toelichting op dit overzicht staat in de Kadernota.

- = is negatief effect op begrotingssaldo/+ = positief effect op begrotingssaldo				(bedragen * € 1.000)
Kadernota 2022-2025	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Saldo primaire begroting 2022-2025	-	-	281	37
1. Raadsbesluiten	3	-34	39	53
2. Financiële ontwikkelingen gemeentefonds	380	380	791	1.102
3. Aanpassing bijdragen gemeenschappelijke regelingen	146	110	91	75
4. Loonkosten ontwikkeling	-157	-157	-157	-157
5. Algemene inflatie en prijsstijgingen	-8	-8	-8	-8
6. Bijstellingen bestaand beleid sociaal domein	-380	-380	-380	-380
7. Bijstellingen bestaand beleid ruimtelijk domein	-75	-128	-158	-253
Bijstellingen volgens kadernota	-91	-217	218	432
Begrotingssaldo 2022-2025 bestaand beleid	-91	-217	498	469

Na de bijstellingen van de herijking gemeentefonds en de onttrekking van de tekorten over de jaren 2022 en 2023 heeft de reserve afdekking tekorten eind 2024 een stand van € 309.000 (zie Kadernota voor het verloop van deze reserve).

Communicatie en participatie

De Kadernota is het document waarmee u richting geeft en kaders stelt. Wij werken dit uit in de programmabegroting. We betrekken onze inwoners bij de uitvoering van de programmabegroting. Hiermee maken we duidelijk dat de rolverdeling tussen gemeentebestuur en de lokale samenleving verschillend is. U stelt kaders en controleert het college op de uitvoering. Inwoners, ondernemers en verenigingen dragen, waar mogelijk, actief bij aan de concrete ontwikkeling en uitvoering van plannen.

Sint Odiliënberg, 11 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, De burgemeester,

J.J.W.M. L'Ortije mr. M.D. de Boer-Beerta